

SJÁLVBJARGIN, SAMHALDSEFØST OG GRØN KÓS ER BJØRT FRAMTÍÐ!

Bjørt Samuelsen

valevni fyri Tjóðveldi

Skulu vit halda fram á einari grønnari, samhaldsfastari og sjálvbjargnari kós, har vit tryggja, at øll sleppa við í vælferðina og fáa sín lut í stóru framgongdini? Ella skulu vit rulla nýskipanir aftur, og lata ríkidømið og møguleikarnar miðsavnast á alt færri hondum? Valið er avgerandi, og valið er títt – hvørjar Føroyar vilt tú hava?

Mær dámar einki orðavas við gyltum vallyftum, har lítil samanhangur er millum givnu lyftini og figgjarligan veruleika. Men, eg veit hvørjum málum, flokkur mín og eg fara at halda fram at arbeiða fyri. Her eru nøkur teirra:

SKAPANDI VINNA - ein fiskivinna, har karmarnir eru tryggir, og tað samstundis loysir seg at meirvirka og hugsa nýtt. Har eingin ivi er um, at tilfeingið ikki kann privatiserast. Vit vilja framhaldandi stuðla undir gransking og útbúgving, sum treytar menning í vinnuni og samfelagnum annars. Og menna inntøkumøguleikar fyri skapandi vinnugreinum, so sum tónleika-, films-, handverksvinnu o.l. Vit bygdu eitt havranssóknarskip, og soleiðis vilja vit halda fram at seta handling handan orðini.

MARFELD NÁTTÚRA - at fáa samtykt náttúruverndarlóg er fravegis eitt hitt

fremsta av hjartamálunum. Hon gerst veruleiki, so skjótt politiskur meiriluti er fyri. Hon er alneyðug, skulu orðini, um at vit bert læna náttúruna frá eftirkomarum okkara, hava nakað sum helst trúvirði. Trýstið á náttúruna er størri enn nakrantíð, ikki minst vegna nógva virkseimið á sjógvi og landi. Flestu okkara vita ikki av, at lívfrøðiliga margfeldið í náttúru okkara minskar og virðismikil náttúra hvørur. Vit skulu hava eina sterka náttúru- og umhvørvisfyrising, og stjórnarráðini umskipast, so vit fáa tað fyrsta landsstýrisfólkið í orku- og umhvørvismálum. Heilt einfalt!

MATFRAMLEIÐSLA OG BÚNAÐARVINNA - vit hava stuðlað undir at framleiðsla av grønni mat av álvara kemur í gongd. At tarvkálvar verða brúktir til matna og ullin kann koma til haldar heldur enn verða brend. At meira kann framleiðast av búnaðarvørum og stráfóðuri. Og vit bota tilboðini at útbúgva seg í “moldmentan” og búnaðarvinnu. Vit vilja halda fram at menna hesa vinnu, ið hevur týðning fyri búskap, umhvørvi og mentan.

NÚTÍMANS SAMFERÐSLA - strandfaraflotin skal endurnýggjast, stigvíst yvir tvey valskeið. So skjótt nýggja avloysaraferjan er liðugt bygd, fara vit undir ta næstu. Allar ferjurnar skulu kunna sigla við grønnari orku, eins og avloysaraskipið kann. Vit eru farin í gongd at bora smærru tunlarnar, og hesir skulu gerast, so sum nýggja samferðluætlanin ásetir.

Samferðsla er ikki asfalt og betong. Hon er ein fyrirtreyt fyri at fólk alla staðni í landinum fáa javnsettar møguleikar fyri menning.

GRØN ORKA - vindmegin verður nú trífaldað, og samstundis verður av álvara farið undir at nýta aðrar orkukeldur, sum sólkyknur og sjóvarfalsorku. Vit finga sett gongd á at fáa húsarhald og vinnu at leggja um til varandi orku. Næsta stigið er at tryggja, at eisini tey

við lágum inntøkum hava ráð at bjálva sær húsini og leggja um til grøna hitaskipanir. Grøna orkuskiptið er av álvara við at fáa ferð á.

At gerast sjálvveitandi við grønnari orku verður í longdini dyggur stuðul undir búskapi okkara, og vit lyfta okkara part av ábyrgdini av at steðga útlátinum av verðurlagsgassum.

HEILSA Í HÁSÆTI - Vit lögdu sjúkrahúsini saman, og uppraðfestu við 200 mio. Vit skulu halda fram at skipa føroyska heilsuverkið, so allir borgarar fáa fremstu heilsutænastu. Og gjalda, tað, tað kostar. Men, sjúkrahúsini fyllast við fólki, sum hava sjúkur, ið kunnu fyribyrgjast. Í øllum føri í nógvi størri mun enn í dag. Fyribyrging – rørsla, kostur og sálarbót – skulu heilt einfalt fáast á resept. Vit hava vitanina. Vit hava fakfólkin. Saman við kommununum skal effektiv fyribyrging setast í verk um landið alt.

FERÐING Í HAGA - Tað skal vera ein viðføddur rættur at ferðast í náttúruni í egnum landi. Hesi viðurskipti skulu skipast við ábyrgd og virðing fyri fólki á staðnum, landbúnað og øðrum virkseimi í haganum. Vit vilja saman við øllum viðkomandi pørtum tryggja loysnir, sum virða fólkið, ið her býr, og sum bindur fyri, at vaksandi ferðavinna ger seg inn á fólk og náttúru, men tvørturímóti er við til at skapa møguleikar kring landið á burðardyggu grundarlagi.

LIST OG MENTAN - vit finga spennandi fysiskar karmar til mentanina og list. Vit tóku fleiri tøk fyri at styrkja møguleikan hjá tónleika- og filmsvinnuni, og fleiri listafólk finga høvi at fáa stuðul til at kunna halga sær tíðina til listina. Og vit settu útbúgving á stovn. Vit vilja halda fram við at taka list og mentan í álvara, væl vitandi, at listin ei bert er til pynt, men skapar okkum sum samfelag, og ber okkum stórt ríkidømi.

JAVNSETTAR MØGULEIKAR – land okkara skal vera fyri allar borgarar. Fólk, sum hava ymiskar avbjóðingar - eitt nú skerda hoyrn, sjón, ovurviðkvæmi, bera kropslig ella sálarlig brek - kunnu ikki altíð luttaka, eta á matstovu, fara á konsert, í kirkju, til midnáttarsang, á skúlabonk at útbúgva seg, fylgja kjaki, seta búgv, har tey ynskja og so frameftir. Alt hetta, sum flestu okkara taka fyri givið. Vit hava tikið nøkur stig. Týðningamest er semjan um at byggja vardar íbúðir fyri 200 mio kr komandi árin. Bústaðir fara at byggja minst 500 íbúðir kring landið. Vit vilja, saman við øðrum, loysa bústaðarneyðina.

Tað liggur á okkum, at seta ferð á at gera samfelagið atkomiligt fyri allar borgarar. Eingin skal velja Føroyar frá, tí ikki er rúm fyri teimum. Hetta kostar í fyrstu atløgu, men er eisini ein góð íløgga fyri samfelagið, at allir borgarar fáa møguleikan at geva sítt íkast.

SJÁLVBERANDI BÚSKAP – vit hava ongantíð verið so sjálvbjargin – hvørki figgjarliga ella í mun til at taka ábyrgd av egnum viðurskiptum. Vit yvirtóku familju- og arvarættin. Og blokkurin er í dag bert fá prostent av samlaðu útreiðslunum hjá landinum og null króna í útreiðslunum hjá kommununum. Vit fara at halda fram at taka ábyrgd av egnum viðurskiptum. Tjóðveldi er stovnað uppá viljan til eitt sjálvstøðugt land í tøttum samstarvi við onnur lond, og hetta meginmál liggur sum sjálv kjarnan í øllum okkara innanríkis- eins væl og uttanríkispolitikki.

Valið er títt, ábyrgdin av at liva upp til álitid er okkara.

Gott val!

Heilsan til bygdafólk og veljarar, sum heild.

Bergun Kass,

Framsókn

Skipanin við einum valdømi skuldi millum annað virka fyri, at veljarin kundi velja besta fólkið at umboða seg á tingið, ikki treytað av hvar viðkomandi búði.

Nú skipanin hevur virkað eitt longri tíðarskeið, vísa royndirnar, at fyri veljaran hevur tað nógva at siga, at umboðið býr í nærumhvørvinum.

Men gevur hetta nóg góða meining? Um tú hugsar um eitt menniskjalív, so eru tað almenn viðurskipti úr vøggju

í grøv, sum landspolitiskt verða stýrd og raðfest.

Barnaansing, skúli og útbúgving, familjuviðurskipti, sjúkrarøkt, pensión, økini hjá Megd, og so framvegis.

Hesi viðurskipti eru ikki treytað av, hvat øki politikkarar umboðar, men hvørjir eginleikar eru til politiskt hondverk.

--

Hví vóru øll undir 67 gloymd, tá eldraðkið varð lagt út til kommunurnar?

Hví hava vit ikki fjølbroyttar bústaðarmøguleikar, sum vit síggja í grannalondum okkara?

Hví fekk ferðavinnan so trilvandi byrjan, til ørkymlan hjá so nógvum fólki?

Hví bleiv Glasir ein byggigøla?

Jú, politisk átæksøki, sum áttu at havt betri viðgerð og úrslit.

Tí umframt politiskar hugsjónir, eru tað evni til at ‘finna uppá’, at fara til verka og at gjøgnumskoða politiskar ætlanir út í samfelagið, eins og niður gjøgnum eindir, fyrising, skipanir og leiðslur, - sum hevur so alstóran týðning.

Hetta merkir, politikarar við integriteti og víðum sjónarringi.